

ΠΡΟΣ ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ Δ.

ΕΙΣΗΓΗΣΗ

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ
Δ.Σ.Θ. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
Αριθ. Πρωτ. 1594
Ελήφθη την 19-2-2016

Του **Στυλιανού Μαυρίδη**, αντιπροέδρου του Δ.Σ.Θ.

Του **Βασιλείου Σιαπέρα**, μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου του Δ.Σ.Θ., Προέδρου Επιτροπής Νέων Δικηγόρων

Του **Γεωργίου Δανιήλ**, μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου του Δ.Σ.Θ.

εκπροσώπων του δικηγορικού συνδυασμού «ACTUS»

Θεσσαλονίκη, 18/2/2016

ΘΕΜΑ: Προτάσεις για το ασφαλιστικό σύστημα

Η παρούσα εισήγηση τίθεται υπόψη των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου του Δ.Σ.Θ. ενόψει των συνεχιζόμενων διεκδικήσεων των δικηγόρων για ένα δικαιότερο και αποτελεσματικότερο ασφαλιστικό σύστημα, σε σύγκριση ιδίως με το ισχύον καθεστώς, και αφορά στις αρχές και στις κατευθύνσεις που θα πρέπει να ακολουθεί ένα κοινωνικά δίκαιο, σταθερό και βιώσιμο ασφαλιστικό σύστημα για τους ελεύθερους επαγγελματίες, και ειδικότερα για τους συναδέλφους δικηγόρους.

Σύμφωνα με το ισχύον σήμερα ασφαλιστικό καθεστώς, ισχύει η υποχρεωτική αλλαγή ασφαλιστικής κλάσης ανά τριετία, με αυτόματη αναπροσαρμογή προς τα πάνω (αύξηση) της ασφαλιστικής εισφοράς. Έτσι, δικηγόρος ο οποίος έχει συμπληρώσει 10 έτη δικηγορίας, εντάσσεται υποχρεωτικά στην τρίτη ασφαλιστική κλάση και υποχρεούται να καταβάλλει συνολικές ετήσιες ασφαλιστικές εισφορές περίπου 4.700 €. Επομένως, δικηγόρος 10ετίας με ετήσιο καθαρό εισόδημα 10.000 € επιβαρύνεται κατά 47% επί του εισοδήματός του, ενώ σε εισόδημα 15.000 € η αντίστοιχη επιβάρυνση είναι 31,33 % περίπου. Μάλιστα, η 7η και τελευταία προβλεπόμενη ασφαλιστική κλάση, στην οποία εντάσσεται υποχρεωτικά δικηγόρος με 21 χρόνια δικηγορίας, επιβαρύνεται συνολικά με ετήσιο ποσό ασφαλιστικών εισφορών περί τα 8.500 € ετησίως ή 700 € περίπου το μήνα, ποσό του οποίου το ύψος καθιστά την καταβολή του απαγορευτική για την συντριπτική πλειοψηφία των δικηγόρων.

Αντίθετα, σύμφωνα με τα όσα γνωρίζουμε μέχρι στιγμής για το νομοσχέδιο για το ασφαλιστικό σύστημα που σκοπεύει να εισάγει προς ψήφιση στην Βουλή ο αρμόδιος υπουργός, επιβάλλεται στους δικηγόρους συνολική ασφαλιστική επιβάρυνση 38% επί του φορολογητέου εισοδήματος. Δηλαδή, ένας δικηγόρος με καθαρό ετήσιο εισόδημα 10.000 € θα καλείται να πληρώσει ετήσια ασφαλιστική εισφορά 3.800 €. Αντίστοιχα, ένας δικηγόρος με εισόδημα 15.000 €, θα επιβαρύνεται πλέον με εισφορά 5.700 €, επιβαρύνσεις οι οποίες κλιμακώνονται ούτω καθεξής. Επιπλέον, οι εν λόγω επιβαρύνσεις αποσυνδέονται πλήρως και δεν εξαρτώνται ούτε από τα χρόνια δικηγορίας ούτε από τον χρόνο ασφάλισης του κάθε ασφαλισμένου, παρά μόνο από το ατομικό καθαρό φορολογητέο εισόδημα.

Με βάση τα ανωτέρω παραδείγματα, εύκολα συμπεραίνει κάποιος ότι ακόμα και ο προβλεπόμενος από το υπό διαμόρφωση νομοσχέδιο υπέρογκος συντελεστής του 38% - ο οποίος έχει προκαλέσει κοινωνική αναταραχή και την αντίδραση σύσσωμου του κλάδου μας - αποδεικνύεται περισσότερο ευνοϊκός από το ισχύον σήμερα καθεστώς για τους νέους δικηγόρους με μεσαία και χαμηλά εισοδήματα. Θα πρέπει βέβαια να ληφθεί υπόψη ότι τα ανωτέρω δεδομένα αφορούν τους νέους δικηγόρους, τους ασφαλισμένους δηλαδή μετά το 1993 και ιδίως μετά το 2004 και το 2011, οι οποίοι και εντάσσονται στο καθεστώς της υποχρεωτικής αλλαγής ασφαλιστικής κλάσης.

Αντίθετα, για τους προ του 1993 ασφαλισμένους αλλά και για όσους δεν καταλαμβάνονται από την αυτόματη αναπροσαρμογή των εισφορών και αυτόματη αλλαγή κλάσης, το ισχύον καθεστώς είναι εξαιρετικά ευνοϊκότερο από το προτεινόμενο από την κυβέρνηση. **Ωστόσο, αναμφισβήτητο είναι ότι η υποχρέωση καταβολής του 38% του καθαρού εισοδήματος για την κάλυψη ασφαλιστικών εισφορών, όπως προβλέπει το προτεινόμενο και υπό διαμόρφωση νομοσχέδιο, σε συνδυασμό με την ταυτόχρονη, ολοένα αυξανόμενη, φορολογική επιβάρυνση των ελεύθερων επαγγελματιών, οδηγούν σε οικονομική ασφυξία και έξοδο από το επάγγελμα, γεγονός που δικαιολογεί απόλυτα τις έντονες αντιδράσεις.**

Αντίστοιχα όμως, το ισχύον σήμερα ασφαλιστικό σύστημα, μέσω της πρόβλεψης για αυτόματη αλλαγή ασφαλιστικής κλάσης ανάλογα με τα χρόνια δικηγορίας και ανεξάρτητα από το εισόδημα, οδηγεί σε επαγγελματικό «θάνατο» τους νέους δικηγόρους. Η διαδικασία εξόδου από το επάγγελμα, στην οποία το ισχύον σύστημα τους οδηγεί, είναι ίσως βραδεία, αλλά σε κάθε περίπτωση αναπόφευκτη. Η έλλειψη αντίστοιχου βεληνεκούς και πυγμής αντιδράσεων κατά της ψήφισης της συγκεκριμένης ρύθμισης περί αυτόματης αναπροσαρμογής ασφαλιστικών κλάσεων, όπως συμβαίνει για το προτεινόμενο σήμερα ασφαλιστικό σύστημα, μπορεί να εξηγηθεί λόγω: α) της έλλειψης στοιχειώδους ενημέρωσης από τους αρμοδίους κατά το κρίσιμο διάστημα, β) της αδυναμίας κατανόησης της ρύθμισης και των συνεπειών αυτής στην πλήρη διάστασή τους, κυρίως διότι η επιβάρυνση επιβάλλεται σταδιακά, και γ) της υποεκπροσώπησης ή και της παντελούς έλλειψης εκπροσώπησης των νέων δικηγόρων στα όργανα διοίκησης του κλάδου. Η δοκιμασμένη τακτική να μετατίθενται τα βάρη στους επόμενους προκειμένου να διασφαλίζονται τα συμφέροντα όσων τυχαίνει να καθορίζουν τις αποφάσεις τη συγκεκριμένη χρονική στιγμή, εφαρμόστηκε και εν προκειμένω.

Σήμερα ωστόσο, που το υπό διαμόρφωση νομοσχέδιο θίγει το σύνολο του κλάδου, η διαφορά στην αντίδραση είναι εμφανής, καθολική και σκληρή, και φυσικά ορθώς έχουν λάβουν οι αντιδράσεις του δικηγορικού σώματος αυτά τα χαρακτηριστικά. Δυστυχώς, ως νέοι δικηγόροι που εισήλθαμε στο επάγγελμα μόλις ή σχετικά πρόσφατα, δεν είχαμε τη δύναμη ως γενιά να προκαλέσουμε την ίδια αντίδραση πριν λίγο καιρό, όταν το σήμερα ισχύον σύστημα ψηφιζόταν, αποφασίζοντας έτσι το δικό μας επαγγελματικό «θάνατο».

Η τρέχουσα συγκυρία μπορεί ωστόσο να αποτελέσει μία ευκαιρία για να ανοίξει πλέον ο διάλογος για όλα αυτά τα ζητήματα, εκδηλώνοντας στην πράξη την αλληλεγγύη των γενεών. Ορθά λοιπόν απαιτεί ο κλάδος των δικηγόρων να τεθεί η συζήτηση για το ασφαλιστικό σε λευκή βάση, όμως αυτό απαιτεί να ξεκαθαριστεί τι εννοούμε λέγοντας λευκή βάση και τι στοχεύσεις θέλουμε να επιδιώξουμε.

Δε νοείται, σύμφωνα με τα όσα ήδη έχουμε διαπιστώσει, να τεθεί ως βάση συζήτησης το σήμερα ισχύον ασφαλιστικό σύστημα, το οποίο εξασφαλίζει προνόμια μόνο για ορισμένους, επιβάλλοντας υπέρμετρα βάρη στους υπολοίπους. Αντίθετα, ένα κοινωνικά δίκαιο ασφαλιστικό σύστημα δεν μπορεί παρά να είναι πραγματικά συνδεδεμένο με το εισόδημα δηλαδή, συνδεδεμένο με την πραγματική εισφοροδοτική ικανότητα και όχι με τα χρόνια δικηγορίας, ως ισχύει σήμερα. Θα πρέπει όμως για να εξασφαλιστεί η απαιτούμενη κοινωνική δικαιοσύνη, ακόμα και εάν για παράδειγμα προβλεφθεί ένας σταθερός (αναλογικός) και εξοντωτικός συντελεστής (πχ. 38% για όλους), να εφαρμοστούν και επιπρόσθετες προϋποθέσεις και ασφαλιστικές δικλείδες. Οι προϋποθέσεις αυτές λείπουν από το υπό διαμόρφωση σήμερα σχέδιο, το οποίο και καθίσταται για τον λόγο αυτό δυσβάσταχτο και εξοντωτικό για όλους ανεξαιρέτως.

Ειδικότερα, για ένα κοινωνικά δίκαιο ασφαλιστικό σύστημα απαιτείται:

- Η σύνδεση με το εισόδημα να αφορά στο εισόδημα που προκύπτει από την άσκηση του επαγγέλματος και όχι στο συνολικό εισόδημα (ήτοι στο εισοδήμα και από άλλες πηγές).
- Η πρόβλεψη προοδευτικού και όχι αναλογικού (σταθερού) συντελεστή προσδιορισμού της ασφαλιστικής εισφοράς, σε συνδυασμό με τη δημιουργία ασφαλιστικών κλιμακίων, ανάλογα με το εισόδημα.
- Η πρόβλεψη απαλλασσόμενου κλιμακίου.
- Η πρόβλεψη εισοδηματικού ορίου απαλλαγής από τις ασφαλιστικές εισφορές και ειδική πρόβλεψη για μειωμένες εισφορές στους νέους δικηγόρους και νέους επαγγελματίες στα πρώτα χρόνια της άσκησης του επαγγέλματός τους.
- Η αυτονόητη κατάργηση της διάκρισης σε ασφαλισμένους πριν και μετά το 1993 (παλαιοί και νέοι ασφαλισμένοι).
- Η διασφάλιση τόσο του αναδιανεμητικού όσο και του αναλογικού-ανταποδοτικού χαρακτήρα της σύνταξης, ώστε και τα υψηλά εισοδήματα να στηρίζουν το σύστημα μέσω της αναδιανομής, αλλά ταυτόχρονα να έχουν και μεγαλύτερη ανταπόδοση, με πρόβλεψη συγκεκριμένου ποσοστού αναπλήρωσης που δεν θα ακυρώνει την έννοια της ανταπόδοσης.

Όλα τα ανωτέρω στην κατεύθυνση της μείωσης των ασφαλιστικών εισφορών ως ποσοστού επιβάρυνσης του καθαρού φορολογητέου εισοδήματος, λαμβανομένης υπόψη και της ταυτόχρονης φορολογικής επιβάρυνσης.

- Επιπρόσθετα, η δημιουργία 3 ταμείων ασφάλισης, ξεχωριστά για τους ελεύθερους επαγγελματίες, τους μισθωτούς και τους αγρότες, λόγω των ιδιαιτεροτήτων του κάθε κλάδου.
- Διασφάλιση της κοινωνικά αναγκαίας υποχρεωτικής επαγγελματικής ασφάλισης, με βάση το κεφαλαιοποιητικό σύστημα, με την ταυτόχρονη δημιουργία επαγγελματικού πυλώνα για την καταβολή των επικουρικών συντάξεων, καθώς και για την καταβολή του εφάπαξ.

Επιπροσθέτως, στο πλαίσιο των υφιστάμενων κινητοποιήσεων των δικηγόρων όλης της χώρας και εν όψει της αναγκαιότητας προβολής των ως άνω προτάσεων για το ασφαλιστικό, εισηγούμαστε την συγκρότηση από το Δ.Σ. του Δ.Σ.Θ. επιτροπής δικηγόρων με σκοπό την ενημέρωση των συναδέλφων αλλά και του συνόλου των πολιτών αναφορικά με τα ασφαλιστικά ζητήματα και τις διεκδικήσεις μας. Η λίστα με τα μέλη της εν λόγω επιτροπής θα αποσταλεί σε όλους τους τοπικούς τηλεοπτικούς και ραδιοφωνικούς σταθμούς με σκοπό τη συμμετοχή των μελών σε κάθε είδους δημόσια συζήτηση σε σχέση με το ασφαλιστικό.

Είναι επιτακτικό όσο ποτέ άλλοτε, το νέο ασφαλιστικό σύστημα να αντιμετωπίσει τις παθογένειες του ισχύοντος, να καταργήσει κάθε υφιστάμενη διάκριση και αδικία σε βάρος κυρίως των νέων και να συνδέσει με κοινωνική δικαιοσύνη τις ασφαλιστικές επιβαρύνσεις με την πραγματική άσκηση του επαγγέλματος, διασφαλίζοντας ιδιότητες, τεκμήρια ή χρόνια αναδιανεμητική ικανότητα και όχι με τυπικές ταυτόχρονα τόσο την αναδιανεμητική χαρακτηρισμό που δεν αναιρείται η πρώτη. Με όμως και τον ανταποδοτικό χαρακτήρα στο βαθμό που δεν αναιρείται η πρώτη. Με αυτή τη λογική και με έμπρακτη απόδειξη της αλληλεγγύης γενεών, οφείλουμε να προσέλθουμε στον διάλογο και να αγωνιστούμε όλοι μαζί, πριν χαθεί και αυτή η τελευταία για πολλούς από μας ευκαιρία.

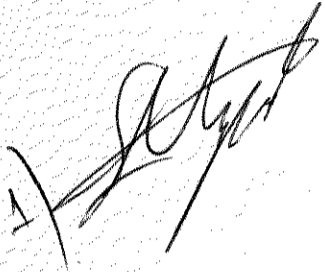
Η ύπαρξη ενός δίκαιου κοινωνικά, σταθερού και βιώσιμου ασφαλιστικού συστήματος είναι αναγκαία συνθήκη ενός κοινωνικού κράτους δικαίου που ανταποδίδει τα οφειλόμενα και εξασφαλίζει τους πολίτες του. Η προσπάθεια για τη μεταρρύθμιση του ελληνικού συστήματος και η συζήτηση που έχει ξεκινήσει θα πρέπει να λογιστεί ως μια ιστορική ευκαιρία για τη χώρα προκειμένου να αποκτήσει ένα τέτοιο σύστημα. Είναι μία αναγκαιότητα που θα πρέπει και μόνοι μας να αναζητήσουμε, χωρίς να χρειάζεται να μας την επιβάλει κανείς.

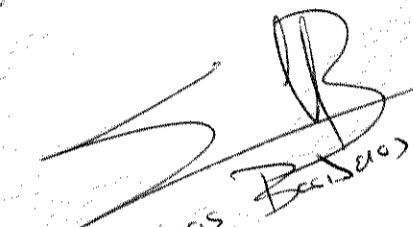
Για τους λόγους αυτούς
ΕΙΣΗΓΟΥΜΑΣΤΕ

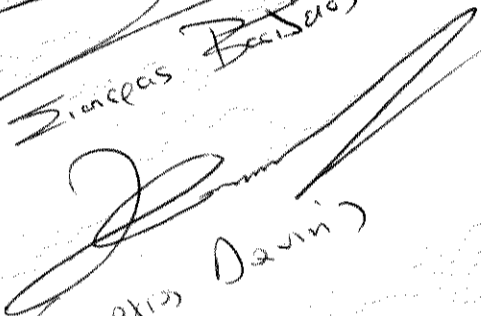
- ✓ Να διανεμηθεί η παρούσα εισήγηση στα μέλη του Δ.Σ.
- ✓ Να γίνει δεκτή η παρούσα εισήγηση

✓ Να λάβει απόφαση το Δ.Σ. του Δ.Σ.Θ. για λήψη όλων των πρόσφορων μέτρων προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η διαμόρφωση του νέου ασφαλιστικού συστήματος θα γίνει στη βάση των ως άνω αναφερόμενων προτάσεων

Οι εισηγητές

1)

2)
Στέφανος Βασιλάς

3)
(Γεώργιος Δανιήλ)